

Diplomová práce: Diskriminace muslimů v Evropě

Autor : Dana Vávrová

Vedoucí práce : JUDr. Jan Kosek, Ph.D.

Vyjádření vedoucího práce

Hodnocená diplomová práce se zaměřuje na velice ožehavou problematiku rovnosti před zákonem; autorka se zaměřuje na otázku, do jaké míry (a zda vůbec) dochází v evropských demokraciích k diskriminaci muslimských menšin, které jsou rodilými Evropany často nahlíženy stereotypně až předsudečně, což ovšem platí také v obráceném gardu. Bez hlubších znalostí o islámu (a také každodenním životě muslimských komunit v Evropě) se vztahy mezi křesťanskou, resp. postkřesťanskou většinou a evropskými muslimy může dostat do slepé uličky, což nesouvisí jen se současným přílivem migrantů, ale také s (leckdy nevydařenou) integrací druhé a třetí generace francouzských, nizozemských, belgických, německých ad. muslimů, kteří, ačkoli jsou občany té které evropské země, pociťují krizi identity, jež může vést až k sympatiím vůči islámskému fundamentalismu. Diplomantka si složitost problematiky uvědomuje a pokouší se do ní svým textem vnést více světla.

Po úvodu následuje vymezení pojmů diskriminace a rovnost; tato kapitola je zpracována velice systematicky a solidně, obsahuje nezbytný základní vhled do složité problematiky. Následující kapitola je věnována islámu, jeho historii a současnosti, základním principům i různým výkladům Koránu, sunně, pilířům islámu, tedy vyznání víry (šaháda), modlitbě (salát), almužně (zakát), půstu (sawn) a poutě (hadždž). Postupně se zaměřuje na otázky, jež mohou být z pohledu většiny vnímány jako problematické, ať už jde o rodinné vztahy nebo o tolik přetřásané zahalování muslimek. Velmi podstatnou otázkou se jeví být především tzv. euroislám, o němž pojednává Gilles Kepel v knize Válka v srdci islámu.

Třetí kapitola se soustřeďuje na rozbor právní úpravy diskriminace ve vztahu ke svobodě vyznání. Autorka zmiňuje základní právní dokumenty – mezinárodní a české, jež vyslovují zákaz diskriminace v oblasti víry a myšlení vůbec. Kapitola do práce určitě patří, současně však jí chybí větší provázanost s ústředním tématem, jež naopak dominuje následující kapitole, jež se zabývá několika rozhodnutími ESLP. Autorka si všímá, že tato rozhodnutí vždy zohledňují „domácí“ kontext a nakonec v závěru práce dospívá k závěru, že k diskriminaci muslimů, přinejmenším z hlediska rozhodovací praxe ESLP, v Evropě nedochází. V každodenním životě však tomu může být úplně jinak, každý „postižený“ se neobrací na soudy, lidé často neznají zákony, nemají peníze atd., sociálně diskriminování nejsou jenom muslimové atd. Pro většinu i menšiny, jak autorka správně podotýká na závěr, by mělo platit „zlaté pravidlo“: nehledět na kulturně a nábožensky odlišné skupiny pod zorným úhlem nepřátelských vyjádření i skutků militantních uskupení na obou stranách.

Diplomová práce Dany Vávrové představuje solidní příspěvek k nejednoznačné problematice života muslimských menšin v Evropě. Určité nedostatky vyvažuje autorčin zájem o věc a aktuálnost tématu; práce může být hodnocena jako velmi dobrá.

V Praze, 27. 8. 2019

JUDr. Jan Kosek, Ph.D

- konzultant –

